

0,0010), vrát (R mn; 0,0010); svét (T edn; 0,0121) — (na) dlanéh (M mn; 0,0010), gré (0,0010), kléšč (R mn; 0,0010), klét' (T edn; 0,0010), lét (R mn; 0,0030), marjonét (R mn; 0,0010), srcé (I edn; 0,0010), vé (0,0010) (v) zobéh (M mn; 0,0010), zvézd (R mn; 0,0010).

Medtem ko frekvenca leksema sanje v Strniševih asoniranih klavzulah od Mozaikov k Očesu pada, od zbirke do zbirke narašča pogostnost leksema svet: podrobna semantična razлага posameznih parov bi pokazala, kako se oblikuje prav v območju asonance Strniševa pesniška naravnost od ugotavljanja zakri-tega smisla sveta do njegovega razkrivanja.

4. Sklep. Asonanca se kot metrična konstanta Strniševih pesniških besedil pod-reja uresničitvenim pravilom slovenskega rimanja, ki ga je uzakonila tradicija, jih mestoma sintaktično zapleta in bogati in se v okviru metričnih pravil pri-bližuje popolni in nepopolni — v večji meri moški kot ženski — rimi v ožjem smislu. Kot zvočna konstanta se vključuje v zvočno strukturo celotnega verza, se bogati s soglasniškim stihom in se tudi po tem tiru približuje rimi v ožjem smislu. Ker je zvočno dokaj svobodna, je ne obvezuje gramatična, predvsem morfološka determiniranost, temveč se v večji meri podreja sintaktičnim zako-nitostim. Ker združuje gramatično in semantično raznorodne izraze, po principih Strniševe osebne poetike oblikuje nova metaforična in miselna jedra, jih na-glaša in izpostavlja.

Mate Šimundić

Pedagoška akademija v Mariboru

IZ FONETIKE OSOBNIH IMENA

§ 1.1. Naša su osobna imena veoma raznorodna po podrijetlu; u osnovi se mogu razvrstati na domaća i tuđa. Pod pojmom *domaća* misli se na hrvatska, srpska i crnogorska stvorena na ovome tlu i ona što potječu iz praslavenskog jezika, a pojam *tuđa* obuhvaća sva imena koja su dospjela k nama iz bilo kojih jezika i u bilo koje vrijeme. Primanjem tuđa imena bivaju prilagođena na-šemu glasovnomu sustavu u govorenome jeziku, u većini slučajeva i morfolo-škomu. Još su u praslav. jezik počela ulaziti tuđa imena, primanje je nastav-ljeno poslije Seobe i traje do danas. Različiti su razlozi i uzroci zbog kojih su u pojedinim razdobljima nadijevana tuđa imena u većoj ili manjoj mjeri, — to pitanje ne spada ovamo — no svjedoci smo iste pojave, dosta snažne kada se djeci daju imena tuđih umjetnika, poglavito pjevača i filmskih glumaca, politi-čara, uopće poznatih ljudi, zatim po nazivu kakve pjesme (schlagera), filma, junaka iz filma i romana, po zemljopisnome nazivu i sl.

2. Po unutrašnjoj su naravi osobna imena veoma živahnja, živahnija i fleksi-bilnija nego ikakve druge riječi. Iz dana u dan stvaraju se novi oblici na raznim

stranama, da ih gotovo nije moguće sve zabilježiti. Normativne gramatike tek uzgred dotiču osobna imena, i ne ostaje im drugo već prihvati zatečeno stanje, onakvo kakvo vlada u svima krajevima. A na nj skoro nimalo ne mogu djelovati, utjecati u smislu prilagodbe našemu glasovnomu i morfološkom sustavu. Djeletu se može nadjenuti kakvo god ime, pod uvjetom da se piše kao jedna riječ. Ne postoje zakonske odredbe koje bi propisivale dopuštana imena. Tako na ovaj način u standardni jezik ulaze izvana ili se stvaraju na domaćemu prostoru i takvi oblici koji su suprotni njegovu duhu i naravi. Kakvo god bilo ime, mora se prihvati u svojemu službenu obliku, bez obzira je li isti u skladu z gramatičkim propisima. Reklo bi se: uživaju posebno mjesto u standardnome jeziku.

3. a) Glasovne se promjene događaju u osnovnemu obliku osobnoga imena i izvedenicama od njega, poglavito u skraćenicama. Razlozi skraćivanja imena je uglavnom odmilištvo (hipokorističnost) i gospodarnost (ekonomičnost). Međutim kraćenje se odvija tako što ostaje dio imena njegova početka sredine ili kraja, zatim što ispada dio u sredini te se onda spaja početak i kraj. Ovaj se način skraćivanja imenuje stezanje. I svaki se ostatak imena, dakle skraćeni dio ili okrnjak vlada posve kao korijenski morfem sposoban za običnu promjenu i sufiksalu tvorbu. Evo primjera:

— ostaje prvi dio: Ale < Alija, Boro < Borislav, Dana < Danica i Danijela, Geša < Gedeon, Jole < Josip i Jovan, Juka < Jure i Jusuf, Mara < Marija, Muho < Muhamed, Neda < Nedjeljka, Rado < Radomir, Vafa < Vafija, Živa < Živomira;

— ostaje dio u sredini: Dika < Benedikta, Dosa < Radoslava, Fima < Jefimija, Hamo < Muhamed, Koča < Nikola, Leja < Leonora, Mila < Emilia, Misa < Tomislav, Pola < Apolonija, Smajo < Ismail, Tika < Granatirka, Toka < Svetozar, Tona < Viktorija;

— ostaje zadnji dio: Čana < Mičan, Diba < Ediba, Đelko < Andelko, Geno < Diogen i Eugen, Mira < Ljubomira, Lija < Natalija, Nisa < Enisa, Noja < Stanoja, Sema < Rasema, Slava < Branislava, Tifo < Atif, Tuna < Antun, Ziza < Aziza.

Skraćivanje imena ide sve do jednog glasa — do suglasnika npr.: Biba < Dobrila, Buća < Ljubidrag, Lare < Milorad, Pena < Spasenija, Peća < Leposava.

Ni stezanje nije rijetka pojava: Alina < Angelina, Dalsa < Adalđisa, Danira < Dejarina, Đirma < Đirolama, Maglena < Magdalena, Mana < Miljana, Masja < Manasija, Meva < Mileva, Mijan < Marijan, Semida < Semiramida, Sofja < Sofija, Suda < Suada, Tasa < Tanasij.

b) Imena se produžuju da ispred njih dođe suglasnik. Događa se u dječjemu govoru, npr: Nana < Ana; Nina < Ina < Kristina; Pivo < Ivo; Vita < Ita < Afrodita.

§ 2. Jedno te isto tuđe ime dospjevalo je k nama često s dviju strana ili pak s jedne strane u velikim vremenskim razmacima te odatle dosta brojne glasovne i obične razlike. Tako su, primjerice, iz jednoga oblika: Ivan < Jovan

— Jan — Đovan — Žan — Žvane; Angela — Andjela; Belizar — Beližar — Veližar; Gregorije — Grigorije — Grgur; Bazilij — Bažilij — Vasilije; Emanuel — Imanuel; Timotej — Timotije; Josip — Josif; Atena — Atina; Paskval — Paškal; Augustin — Auguštin; Ignac — Ignjat i dr. Budući da su dotične glasovne razlike prešle iz tuđih jezika, to ovdje neće biti predmetom raspravljanja nego samo one što se pojavile na domaćem tlu. Kada tuđe ime uđe u koji jezik, ono nastavlja živjeti životom jezika primatelja i mijenja se po glasovnim zakonima toga jezika. Najveće promjene doživljuje u času ulaska u drugi jezik, jer se potpuno prilagođuje njegovu glavnemu sustavu, kasnije su pak promjene sprije i ravnomjernije. Dakle, za nas su najvažnije »naše« promjene, tj. one od trenutka primanja tuđega imena pa do našega vremena.

Za osnovni oblik imena valja reći, da je dosta otporan u domaćoj sredini, nije se često častilo roditelja, baku i djeda, članove bliže rodbine, kumu i kuću, uglednu osobu, sveca i sl. I kako im se ne bi iznjeverilo, nastojalo se u knjigu unijeti njihovo ime u izvornu obliku, ili što izvornijemu. A za ovo se i crkva dobrano skrbjela. Međutim kako golemoj većini ljudi nije bio poznat oblik imena u jeziku domadaru, isto tako i njegovo značenje, pojedina su imena podlijegala stanovitim glasovnim promjenama unatoč spomenutom razlogu i onda kada nije bila potrebna glasovna prilagodba prilikom ulaska imena iz drugoga jezika. Evo većine tih promjena:

S a m o g l a s n i c i

S a m o g l a s n i k a § 3.1. a) U težnji za jednačenjem a > e u: Bernej < eng. Barnej, Evtelija < Evtalija < grč. euthalés »bujno cvijeće«, Melenija < Melanija, Nevzet < tur. Nevzat, Sevdelina < Sevdalina < tur. sevda »ljubav«, Sulejmen < Sulejman.

b) A > i: Seid < tur. Said.

c) Glas a je prešao u o u imenima: Boris < grč. barýs »ugledan, jak«, prema Borimir i Borislav, zatim u Dom(i)jan < Dam(i)jan < lat. Damianus te Trojan < Trajan < lat. Traianus analogno riječima dom i troje.

d) Nepostojano je a ušlo u D(i)mitar < grč. Demétrios i Petar < lat. Petrus.

S a m o g l a s n i k e 2. à) Zbog jednačenja su postali oblici Haraklija < Heraklija grč. Heraklées i Jalžabeta < Jeližabeta, a razjednačivanjem Dasen < Desén (upor. desiti se).

b) Također je jednačenjem nastao Diziderije < Deziderij-e lat. Desiderius.

c) Ispao je e u Mrena < Mirena, Treska < Tereska < Terezija > Tereza > Treza.

S a m o g l a s n i k i 3. a) I > e u Alempije < Alimpije i Feriz < tur. Firuz.

b) Samoglasnički skup ai > aj u: Adelajda < Adelaida, Najla < Naila, Sajma < Saima, Sinajda < Sinaida, Tajda < Taida, Tomajda < Tomaida.

c) Otpada samoglasnik i na početku pred suglasničkim skupom u Skender < tur. Iskender, Smail < Ismail. Uzrok je u izgovornoj usvičnosti gdje se silina

našla na drugome slogu pa je prvi zamuknuo. Također i nestaje unutar imena: Dmitrija < Dimitrija, Domnika < Dominika, Fahra < Fahira, Marjan < Marijan, Nermina < Nerimana.

d) Glasom i je razbijen težak sugl. skup u imenima: Ajiša < Ajša < tur. Ayse, Arimateja < grč. Ἀρματεία, »kolna, koja pripada kolima«, Đulizar < tur. Gūlzar, Elimir < njem. Elmar, Mojimir, Mojislav < Mojmir i Mojslav, Tatijana < Tatjana.

S a m o g l a s n i k o 4. a) Samoglasnik a stoji na mjestu o u Palona < Polona < Apolonija jednačenjem o — o — a > a — o — a.

b) U više imena o > u: Fumaida < Fomaida, Duminik < Dominik, Dunat < Donat, Grgur < Gregor, Jakup < Jakob, Nikula < Nikola, Nuno < grč. νονός »kum«, Tudor < Todor i dr.

S a m o g l a s n i k u 5. Samoglasnik je u pretrplo najmanje promjena. Tako je skup au > av u Avgust < August, Avrelije < Aurelij. Međutim au > o u Lovrenac < lat. Laurentius.

D v a s a m o g l a s n i k a s k u p a

§ 4. Kada se nađu skupa dva samoglasnika, stapaju se u jedan ili su razdvojeni glasom j, rjeđe s pomoću v, a dosta puta ostaju zajedno. Valja pak imati na umu da je u pitanju njihov pisani oblik. Naime učeniji se roditelji često puta ne povode za izgovorom dotičnoga imena nego ga nadijevaju u obliku kakvo je u tuđemu jeziku. Stoga ovdje takva imena ostaju po strani.

1. a) Samoglasnički skup aa > a: Zarija < Zaharija nakon zamukivanja h.
- b) Ai > aji: Mijajil < Mihail i Stajisav < Stanisav, po ispadanju h in n, zatim Tajisija < grč. Θαΐς, Zajim < Zaim.
2. a) Između ea upada j u: Andreja > Andrea, Doroteja < grč. Δωροθέα, Dulcineja < Dulcinea, Filoteja > grč. Φιλοθέα, Medeja < Medea i dr.
- b) Ei > eji: Sejid < Seid.
- c) Kada je eo na koncu imena, često se piše ejo: Andejo, Bartolomejo, Galilejo, Lejo, Matejo i dr. Nađe li se unutar imena, steže se u o: Đordđije < Deordđije < grč. Γεώργιος; Goca, Goga < Georg; Gorgina < Georgina; Lona < Leona; Moca < Simeon, Todor < Teodor.
- d) Eu dalo je u: Tufik < Teufik.
3. a) Između ia ulazi j pa je: Adrijan < Adrian, Alkibijad < Alkibiad, Anastazija < Anastasia, Apolonija < Apolonia, Dijana < Diana, Dijamantina < Diamantina, Emilija < Emilia, Jefimija < grč. Ευφημία, Lilijana < Liliana, Poncijana < tal. Ponziana i dr.

V je ušlo u Ivan < grč. Ἰωάννης nakon drugih glasovnih promjena; od istoga je oblika i Jovan koji je stvoren po zamukivanju h (ch).

- b) Je > ije: Danijel < Daniel, Gabrijel < Gabriel, Nataniel < Nataniel i dr.

c) Pridjev mio (< mil) bude i mijo kada стоји као први dio složena imena: Mijodrag, Mijoljub, Mijomil, Mijomilj, Mijomir. Također je io > ijo u imenima tugega postojanja: Antonijo, Apolonijo, Darijo, Đulijo, Ilarijon, Korijolan, Liberijo, Marijo, Nevijo, Simplicijo i dr. Jednako Tijoslav < Tihoslav po gubljenju h.

d) Io > o u Done < Dionizije.

e) Ija se steže u a: Gordan < Gordijan < grč. Gordianós.

f) Ije > i: Gabrilo i Gavrilo < Gabrijel, Gavrijel < heb. Gabhriel.

4. a) Samoglasnička skupina oa > a: Aćim, Jaćim, Jakim < Joakim, Janićije < Joanikije.

b) Glas v je razdvojno skupim oi u Mihovil, Mijovil < Mihail, Mihael.

c) Oji > oi: Voislav < Vojislav, Voin < Vojin,

5. a) U skupovima ue, ui samogl. u > v kada стоји иза g i k: Gvadalberta < Guadahaberta, Gverina < tal. Guerrina, Gvido < Guido, Kvintilijan < lat. Quintili-anus, Kvirin < lat. Quirinus.

b) Skup ui > uji: Lujiđa < tal. Luigia.

S u g l a s n i c i

Z u b n i d, t

§ 5. 1. a) Glas d > t u imenu Placit < Placid. Ovdje d gubi zvučnost zbog bez-vučnih p i c.

b) D se gubi u Slačana < slad-iti.

c) Skup dm > gm u Gmitar < Dmitar.

2. a) Pored Stratimir opstoji i Stracimir. Uzrok leži u razjednačivanju t — t > t — c.

b) T > d u međusamoglasničkom položaju: Armidije < Armitije, Nadalin < tal. Natalino i Sredoje < Sretoje.

c) Skup st > s u Milosija i Radosija: milost i radost, potom u Saša < Staša < Staniša.

S t r a ž n j o n e p č a n i k, g, h 3. a) Namjesto k stoje c u Cata < Kata, nastalo svakako u dječjem govoru.

b) U više je imena iz grčkoga i turskoga jezika, odnosno njihovim posredstvom glas k prešao u č. To su: Aćif < Akif, Bećir < Bekir, Čamil < tur. Kâmil, Čazim < tur. Kâzim, Čejvan < tur. Keyvan, Čemal < tur. Kemal, Čerim < ar. Kärim, Čirjak < grč. Kyriakós, Čiril < grč.: Kýrilloς, Čiro < grč. Kýros, Janićije < Janikije, Meleća < Meleka, Nićifor < Nikifor, Šaćir < Šakir, Šućrija < Šukrija, Vićentije < Vikentije, Zićrija < Zikrija.

4. a) Također g > đ u imenima primljenim iz grčkoga i turskoga jezika: Đerasim < Girasim, Đordije < Đorđije < grč. Geórgios, Đulbeharta < tur. gül-

behar, Đulbegija < tur. gül-bey, Đulesma < tur. gül-Esma, Đulizar < tur. Gürz, Evđenije < grč. Eugénios.

b) U imenu Juraj g > j posredno preko đ. Od grč. Geórgios > Đeordij > Đurađ. Odavle razjednačenjem: Jurađ > Juraj.

c) G > k u Kazanfer < tur. Gazanfer možda analogijom prema kazan.

d) Sugl. skup gd > nd: Mandalina < Magdalena.

e) Skup ks > s u skraćenicama: Asa < Aksa < Aksentija, Lesa < Leksa < Aleksandar i Aleksandra, Rosa < Roksa < Roksanda.

5. Kao što je vidjeti u toč. 3. b) i 4. a), u priličnu je broju imena iz grčkoga i turškoga jezika k, g > č, đ. U biti je uzrok promjene sama narav dottičnih glasova u jezicima iz kojih su dospjeli. Naime promjena se redovito zbila kada su se našli pred samoglasnicima prednjega reda, a tek u nekoliko slučajeva kada stoje u drugačijemu položaju, što je najvjerovalnije išlo po analogiji. Glasovi su k i g u datim jezicima nagnjali donekle prema našima č i đ, ili su ih barem tako čuli naši preci i prilagodili svojemu uhu.

6. a) Suglasnik h prelazi u k: Tikomir, Vlako > Vlaho, Zulejka > tur. Züleyka. Što se tiče imena Arkandel, Kristijan, Kristofor, Mikajlo i Zakarija, ovdje k stoji namjesto ch te je stoga moguće da su u ovome obliku ušla k nama, ali se ne isključuje ni zamjena h > k u pojedinim govorima.

b) Često se gubi h bez obzira na položaj, npr. Arandel, Ariton, Elena, Elikonida, Ilarija, Naod, Ranko, Risto, Tioslav, Uso i dr. koji se čuju pored izvornih Arhanđel, Hariton, Helena, Helikonida, Hilarija, Nahod, Hranko, Hristo, Tihoslav, Huso.

c) H je dodato imenu Hrustem < Rustem.

U s n e n i b, p, m 7. a) U skupu bd glas b prelazi u v: Avdon heb. Abdon, Avdu-lah < Abdulah, Avdurahim < Abdurahim, Avdurahman < Abdurahman.

b) U imenu Jakob glas b prelazi u p i v te je još Jakup i Jakov.

c) B je umetnut u Imbro < Imro < mađ. Imre.

8. Skup pc > č: Čela < Pčela. Promjena se dogodila izvan imena; u više se govora nalazi opća imenica u obliku čela pa je ovakva nadjenuta djetetu.

9. a) Sugl. skup mk > nk u Budinka < Budimka, Sinka < Simka i Šinka < Šimka. Uzrok je promjene glas k.

b) M upada ispred b u Alimpije < grč. Alýpios i Jakombina.

U s n o z u b n i v, f 10. a) Glas v > f: Eftalija < Evtalija, Jeftimija < Jevtimija, Šefkija < Ševkija.

b) Posve neobičan sugl. skup vf u izgovoru se nije mogao održati u imenu Tevfik koje se općenito čuje kao Teufik.

c) Glas v se pokazao veoma neotpornim u više sugl. skupova. Tako je: Ladimir, Ladislav < Vladimir, Vladislav, zatim Jerosima < Jevrosima, Jesta < Jevsta <

Jevstatija. Također i kada je v drugi član skupa: Ceta < Cveta, Ceka < Cvetko; Ćetko < Cjetko < Cvetko; Goca < Gvozda, Gozdo < Gvozden.

11. a) Malo je imena u kojima glas f ne prelazi u v: Davina, Jevrem, Sovijana, Stevan, Ševko < Šefko < Šefik, Vabijan, Vasvija < tur. Vasfije, pa Vilotije, Vrano i dr.

b) P je postao od f u Mustapa, Pilip, Stjepan, Tripun.

Tekući l, n, r 13. a) Zbog susjedstva s glasom k prelazi l u lj: Aljko < Ale < Alija, Anđeljka < Anđelka, Deljko < Delo < Dejan, Iljko < Ilko < Ilarija i Ilija, Poljka < Polka < Pola < Apolonija i Poleksija, Veseljka < Veselka i dr.
b) Glas l > r u Gulijermo < tal. Guglielmo.

c) Epentetski je l u Damljan < Damjan i Fabljeta < Faba < Fabijan.

d) Kada je drugi dio složena imena — slav(a) često ispada l: Borisav, Branisav, Dobrosav, Dragosav, Ljeposava, Milosav, Vidosava i dr. Jednako nestaje u skraćenicama: Đusa < Đulsa < Đulsija, Savo < Slavo < Slavoljub, Soja i Sola < Slobodanka.

14. a) Razjednačivanjem r — n > r — l biva Jerolim < Jeronim.

b) N > m v Mikula < Nikola i Serafin < Serafin.

c) Skup gn > gnj: Ignjat(ije) < lat. Ignatius, a mn > ml > mlj: Komnen > Komlen > Komljen.

d) N se gubi u Staislav < Stanislav vjerojatno preko skrać. Stana > Staja, odakle je onda j ušlo u izvorni oblik i ispalo (dakle Stajisav > Staisav).

Zbog težine sugl. skupa postao je oblik Jadre Jandre, a disimilacijom N — N > Ø — n stvoren je Vićentije < lat. Vincentius.

e) Ispred t upao je N u Domentijan < lat. Domitianus, Milentije < grč. Méletos. Moglo bi se pomisliti kako je na zadnji primjer djelovala analogija prema Milen, međutim promjena je davno izvršena kada gotovo nije ni bilo spomenutoga imena.

15. a) Zbog gubljenja samoglasnika, odnosno stezanjem nastao je samoglasnički r u Brnad(o) < tal. Bernardo (gdje je ujedno izgubljen drugi r) i Grgur < Gregur.

b) Oblici Gligorije < Grigorije i Selver < tur. Server stvoreni su razjednačivanjem r — r > l — r.

c) Glas r nestaje u skraćenim imenima gdje se našao kao drugi član sugl. skupa, npr.: Bozo < Brozo < Ambrozij, Bane < Brane, Daca < Drago, Gale < Grade < Gradimir, Gina < Grina < Ugrinka, Peđa < Predrag, Peka < Predraga, Zale < Zdravko.

Zelenkada < tur. zerrin kadeh postala je analogijom prema prid. zelen.

Piskavi c, s, z. 15. Skup ck > sk: Visko < Vicko < lat. Vincentius, ali i obrnuto: Tanacko < Tanasko < Atanasije. Zatim cv > sv: Svetko > Cvetko.

16. a) S je prešlo u c u skraćenicama: Cija < Sija < Atanasija, Cika < Sika < Bosiljka, Cila < Sila < Vasiljka, Cina < Sina < Sinadinka, Cule < Sule < Sulimir. Zamjena je provedena tepanjem.

Početni sugl. skup st stapa se u c: Caja, Cana < Stamenka i Stana; Cane < Stane, Ceka < Stefka i Stefko; Coja, Coka, Cola, Cona < Stoja < Stojanka; Cole < Stole < Stojan.

b) St > č: Čane < Stane, Čipan < Stipan.

c) St > št u Števo < Stevo analogijom prema Štefan.

d) Skup sm dao je cm u Cmiljan i Cmiljana, stvorenim od im. cmilje.

e) Sugl. skup sv prelazi u cv u imenima: Cveja, Cvetko < Svetko < Svetislav; Cveta < Sveta < Svetolik; Cvetozar < Svetozar. Ovo uglavnom prema imenima stvorenim od im. cvet, cvijet.

f) Sv > č: Četo < Svetlo < Svetislav i Četozar < Svetozar.

g) Glas h namjesto s stoji u Vlaho < lat. Blasius analogno odnosu h : s u jednini i množini imenica kao siromah — siromasi. (Ovdje b > v stoji prema ugrč. izgovoru).

h) S > š u Krešimir analogijom prema imp. kreši, kresati.

i) Općenit je slučaj s > z u međusamoglasničkome položaju: Ambrozij, Anastazija, Deziderij, Dionizije, Elizabeta, Eustazij, Gizela i dr. U ovakvim je primjerima donekle utjecao i izgovor istih u pojedinim tuđim jezicima iz kojih je uzeto ime, u rijetkim je mogao odlučiti i njihov pisani oblik, npr. Elizabeta.

Pored Alfons i Anselm(o) češće se čuje Alfonz i Anzelm(o). Uzrok će biti susjedstvo glasa s sa sugl. n. U slučaju Muriz < tur. Muris djelovala je zvučnost glasova m — r u datoј riječi.

j) S otpada u Kolastika < Skolastika prema im. kola, preko skraćenica Skola > Kola.

17. Glas z > ž u Kažimir < Kazimir analogno prema imp. kaži, kazati.

Prednjone pčani č, č, dž, đ. 18. a) Talijanski glas g ispred i dao je č u imenu Lukić < Luigi.

b) Tal. c koji stoji pred e, i odrazuje se kao č i č, npr.: Aliče : Aliće, Beatriče : Beatriće, Lučano : Lućano.

c) Grčki glas k ispred i općenito je prešao u č, međutim ponegdje je i č: Čirijak, Čiril, Čiro (v. još toč. 3 b ovoga člana).

19. Dvojno se odrazuje engleski j. Tako je Džeki : Đeki < Jack, Džefri : Đefri < Jeffrey, Džeri : Đeri < Jerry, Džimi : Đimi < Jimmy, Džoni : Đoni < Johnny.

Strujni j. 20. a) Slog oj > oi kada se nađe ispred suglasnika: Skladoila : Skladojla, Stoimen < Stojmen. J ispada u Momir < Mojmir.

b) Glas j se dejotira u imenima: Aćim < Jaćim, Erotija < Jerotija, Uco < Juco < Juraj.

c) Prejotirana su slijedeća imena koja počinju samoglasnicima prednjega reda: Jaga < Aga < Agata i Augusta, Jana < Ana, Jandrija, Jefimija, Jeftimije, Jelena < Elena < Helena, Jelisaveta < Elizabeta, Jelisej, Jevđenije < Euđenije (Eugen), Jevrosima (Eufrosima), Jevsevije (Eusevije, Eusebije), Jevstatije, Jevstratije, Jevtimije, Jivan.

d) Glas j upada u odmilicu Colje < Cole < Stole.

Ostale glasovne promjene

§ 5. Među ostalim glasovnim promjenama nalaze se još i ove:

1. JOTACIJA. — Jotacija se vrši u više imena kao npr.: Gleđa : gled-ati, Mladen : mlad, Mrđen : mrd-ati, Rađen : rad, Sanja : san, Srđen : srd-iti, Suljo : Sul-jo < Sulejman, Šćepan < Stjepan, Tolja < Tol-ja < Anatol i Tolimir, Velja < Vel-ja < Velimir i Velizar i dr.

2. ASIMILACIJA. — U pisano se obliku asimilacija prevodi u najvećemu broju imena, međutim gdjekada izostaje. Tako se piše: Dragče, Nadko, Radko, Rudko < Rudolf, Vidko, Vladko, Vukdrag pored Drakče, Natko itd. Međutim Edhem se piše samo ovako.

3. METATEZA. — Metateza se dogodila ili se događa u slijedećim imenima: Arnir < ital. Ranier(i), Baraban < Barnaba, Dževajhra < Dževahira < tur. Cehahir (uz ovo je i > j), Jegdosija < Jevdoksija < grč. Eudoksία (nakon zamjene zbijlo se i kd > qd), Meirema < Merijena < tur. Mervem. Ohran < Orhan.

4. PALATALIZACIJA. — Prva je palatalizacija zahvatila imena: Lučin < Lukin Mirčeta < Mirketa, Mujčin < Mujkin, Salčin < Salkin, Vučelja i Vučeta : Vučelja i Vuketa, Vučena < Vukena, Zvončić < Zvonkić.